

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Munkásgimnázium.

Debrecen, december 1.

II.

A munkásgimnázium még csak három éves multtal dicsekedhetik, de ezen rövid idő alatt is számos oly mozzanat merült föl, amely ezen fontos és nagy kulturális célt szolgáló intézmény megállandóságát veszélyeztette.

A hibák magában az intézményben is rejlenek, de sok külső szempont is gátolja a fejlődését.

A munkásgimnázium először is nem állami intézmény, mint azt sokan hiszik. Az ország egyik kiváló tudományos egyesülete, az Uránia honosította meg. Kezdetben csak a tudományok népszerűsítése lett volna a hivatása. Működését csakhamar kiterjesztette. Az ország kulturális gócpontjain ugyanis a tudomány terjesztésén és népszerűsítésén igen sok egyet, kör és társaság fáradozik, melyek mindegyike a szellemieken kívül megfelelő anyagi tőkével is rendelkezik. Ezekkel a versenyt fölvenni igen bajos dolog. De mivel a mai önző és haszonleső korban a tudományt is csak abból a szempontból becsüljük, mennyi hasznót nyújt; az Uránia vezetősége akkép intézkedett, hogy a munkásgimnáziumi előadásokat a hallgatók saját céljaikra felhasználhassák. Belement abba, hogy a tudományt terjesztő vetítéses előadásokon kívül naponkénti rendszeres elméleti előadások is tartas-

sanak és pedig a polgári iskola tanterve szerint. Ezeket az előadásokat az állam tehetősége szerint díjazza.

A debreceni munkásgimnázium már a múlt év folyamán ilyenformán rendezkedett be. Sajnos több erkölcsi, mint látható eredménynyel dolgozott. A polgári iskola vizsgálatai okoznak nehézséget. Nevezetesen a pénzkérdésen fordul meg minden. A vizsgálati díjak a megállapított tarifa szerint: egy osztályból harminc, összevont vizsgálatnál ötven korona.

Honnan teremte elő az a szegény iparos ember a vizsgálati díjat?

Bizottságunk azonnal észrevette a bajt s még a tanév folyamán felterjesztéssel élt. Ebben a vizsgálat letételének könnyedségét javasolta és pedig oly módon: hogy a kultuszminiszter a megyei kir. tanfelügyelő elnöklete alatt nevezzen ki egy vizsgáló-bizottságot, a mely aztán a munkásgimnáziumi hallgatók vizsgálatiát fölvegye s nekik államérvényes bizonyítványt állítson ki. Ez azért volna kívánatos, mert sok helyen van munkásgimnázium, de nincs polgári iskola. Az a másik javaslat még fontosabb, amely mintegy fordulópontja az intézménynek. — Tudniillik a miniszter az államkincstárból utalja ki a vizsgáló tanárok vizsgálati díját, olyformán, hogy a hallgatók csak egy harmadát fizessék a díjnak, a többit az állam. Ez a díj igen csekély. Mert ha az egész országban 500 hallgató is vizsgálna, az legföljebb 12.000 koro-

nájába kerülne az államnak. Mi az a milliós kiadásokhoz képest? S bár szavunk felelet nélkül maradt, tény az, hogy már kezdenek felvetett javaslatunkról gondolkodni. — Mert ha már nyújtunk szabadoktatást, ne hullassunk morzsákat, hanem adjunk tisztességes darab kenyeret a hallgatóknak kezébe.

A neve is szerencsétlen. A mai demokratikus korban a fiatal iparos nem ereszkedhetik le annyira, hogy oly intézmény előadásait halgassa, amelyek a munkásoknak vannak szánva: lévén az intézet *munkás-gimnázium*. Az igazi munkásember meg nem ér reá, hogy a kemény testi munka után még a szellemet is fárasza. Mi az eredmény? Egyik se megy el.

Mindezek a tünetek azonban csak átmeneti jellegűek. A munkásgimnázium hallgató-száma évről-évre nő. Ma a polgári iskolai tanfolyamra 33 iratkozott be, a múlt évben pedig 24. Karácsonykor néhány hallgatónk vizsgázni megy Hajduszoboszlóra. Vetítéses előadásaink pedig igazán népesek és közszerepetben állanak. A szűk esztendőket ki kell bőjtölölni, csak a kultuszminiszterium szűkmarkúsága maradjon el.

Mert ott speciális a gondolkodás. Az első évben a tanárokat előadásokként 10 koronájával díjazták, a múlt évben már csak öt koronát tudtak adni; ha a bőkezűsége ilyen gyors tempóban halad előre, ráadásul még a tanító tanárokkal fizettetik meg, hogy a munkásgimnáziumban taníthattak. **Dr. Z. J.**

Szervác meséje.

Irta: Máry.

Leszakadt az égről a szürke novemberi alkony. Már nem lehetett tisztán kivenni a hűvös szél szárnyain repülő fehér selyemszálakat, a lehelletszerű pókhálót, sem a láncvirág határokát beutazó pelyhét, csak azt láttuk, amint lassu zizenéssel lepergett a megfakult, halálsárgára vált lombkoronákról egy-egy levél a zörrenő harasztra, amint kegyetlen dühében megtépte a szél, a dér által pirosra csipett vadszöllő-lugas gyöngyágit.

Négyen ültünk a komor cigánytanyán, a melyet megszállott az elmulás hangulata. És hallgattunk, hogy szinte a nagy csöndességben meghallottuk egymás lélekzetyvételét.

Az égő szemű Szervác, aki nagy poéta volt s elpoétáskodta a diplomáját is, nagyot sóhajtott a vetetlen ágyon. Azután megtömté a hosszú, tarkaszáru pipáját, reagyuított és szólt:

— Hallgassatok meg fiuk: az elsőt Valériának hívták . . .

Künt egyre sötétebbre érett az alkony. Már alig lehetett kivenni az egyes tárgyak körvonalait.

Tompán hangzott a Szervác mély hangja.

I.

Az apám gazdag ember volt valamikor.

Onnan tudom, hogy gyakran szemére vetette az anyámnak, aki szelid és jóságos volt.

A folytonos szemrehányások szenvedővé tették az anyámat, akit pedig nem lehetett váddal illetni, mert apám maga idézte elő anyagi romlását. Talán illetlen is elmondani, de az apám duhaj volt s kártyaszerető módfelett. Sokszor hetekig távol volt hazulról. En csak úgy emlékszem reá, amint imbolygó, tétovázó lépésekkel, véreeres, kiduzadt szemekkel nagy ritkán bekukkantott a gyermekszobába s dühösen hadonászva a pipaszárral, kiabálva emlegette az anyánkat, aki szerinte nem tud rendet csinálni s nem ért a gyermekneveléshez. És ilyenkor mindig hozzátette:

— Majd adna nektek . . . az a másik.

Sokáig nem értettem, mit ért a másik alatt, míg egyszer a cselédszobában hallottam, hogy ilyenkor az első feleségére gondolt rendszeren.

Mert az anyám, már mint özvegy emberhez került az apámhoz.

Az első asszonyról nem sokat tudott a világ, egy-két öreg emlékében élt csak. Ugy őrizte az apám, mint a szemefényét s eldugta a világ elől. Ezt azonban inkább azért tette, mert az asszony egyszerű, szegény családból való, akivel belátta, hogy nem léphet a nyilvánosság elé s csak félreértésekre adott volna alkalmat a nagyuri termekben, ahol hire sincs már a naivitásnak. Mondjuk így szeliden.

Később, hogy érdeklődni kezdtem az apám multja iránt, egyszer az inassal fenekestől fölforgattuk az íróasztala fiókját.

Akkor láttam annak a másikkak az arcképét.

Szép, szőke leányos arc volt inkább, — mint asszonyé, a régi divatu ruhában csak szembeszökőbb volt alakjának törekenysége. Nagyon szép volt.

Ettől kezdve gyakorta belopózkodtam apám szobájába s el-elnéztem a leányarcot, amelyhez valami mondhatatlan erő vonzott. Az az erő talán, mely a tiltott után hajítja az embereket.

És megtudtam a történetét is annak a szőke asszonynak.

Rövid történet, nem is új: megcsalta az apámat, hiába vigyázott reá s megcsalta volna, ha még úgy őrizi is.

Az apám elüzte, a gyermekével együtt kitaszította a világba.

— Vidd el a gyermekedet is, hátha jogom sincs hozzá, hogy én legyek a sorsának intézője.

A rosszvéri asszony egyre rosszabb is lett s belehalt a rosszasságába.

Nem is egészen egy évre reá, új asszonyt hozott apám a házhoz: az anyámat. Ezt a szomorú Madonna asszonyt, aki mint mondám — szelid és jóságos volt.

Éppen jókor, mert a duhaj életbe belevezett volna az apám. Az a pár év, amit a családi tüzhely körül töltött, annyira a mennyire

Szendró Sándor
 zongora és hangszerkészítő Debreczen.

Zongora, gramofon és hang szer aru-aktára

Batthyány-u. 22. sz. alá

helyeztetett át.

Telefon sz. 729.

Telefon sz. 729

Az indemnitás vitája.

A képviselőház ülése.

A bankaktát várja a Ház, s ebben az izgalomban indult meg egy kis napirend előtti felszólalás után az indemnitási vita.

Návay Lajos alelnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök meleg hangon parentálja el Illyés Bálintot, a képviselőháznak hosszú éveken keresztül volt tagját. Bejelenti, hogy Kürthy István, akit Komárommegye főispánjává neveztek ki, mandátumáról lemondott. Barta Ödön napirend előtt kért szót.

A horvát kérdés.

Barta Ödön konstatálja a tegnapi gyorsírói jegyzetekből, illetőleg a naplóból, hogy amikor ő a külföldi egyetemeken stipendiumait igénybevevő, s a magyar ösztöndíjakat visszatartó horvát egyetemi hallgatókról szolt, Surmin képviselő ezt kiáltotta közbe: „Vasic”. Ő akkor nem tudta, mire vonatkozik ez a szó, azt sem tudta, mit jelent. A naplóból megállapítható, hogy az elnök sem tudta. Utánajárt és megtudta, hogy a „Vasic” egy név, még pedig a Friedjung-perben szerepelt szerb hamisítónak a neve. Ha ezt azért mondta, hogy ez a mi emberünk, tiltakozik ellene.

Justh János: A házszabályokhoz szolt. A tegnapi ülés végén az elnök a képviselőház hozzájárulásával egyszerűen elhalasztotta az interpellációkat. Eltekintve attól, hogy a Ház ezzel az ülés elején hozott határozatát változtatta, az interpellációk elhalasztása súlyos házszabálysértés is. Megnyugtató választ kér, nehogy precedensül szolgáljon ez a jövőre. (Élénk helyeslés).

Elnök konstatálja, hogy az elhalasztás a Ház hozzájárulásával történt, de kijelenti, hogy egyáltalában nem célozta az interpellációs jog csorbitását és nem fog precedensül szolgálni. (Helyeslés).

Popovics Sándor Ugron Gábor tegnapi beszédére reflektál, amelyben kétségbe vonta a horvátoknak azt a jogát, hogy a horvátok saját nyelvüket használhassák. Utal a mult országgyűlés gyakorlatára, amely nagyon helyesen nemcsak koncedálta a horvát képviselőknek ezt a jogát, hanem tolmácsot is alkalmazott.

Ugron Gábor megismétli tegnapi érvelé-

visszaadta az életnek. Hanem azután újra visszatért a régi életmódhoz. Én már csak durvának, darabosnak ösmertem.

Sohasem emlékszem reá, hogy megcsókolta volna, nagy szeretettel beszélt volna hozzám. Kivéve egyetlen esetet. De hiszen épen ez lesz a történet maga.

Igy nőttem föl szomorú házban. Mikor azután olyan tizenkét éves lehettem, meguntam azt a szótalan szigorúságot, néma hangulatot, ami beárnyékolta az apám háznépét.

Nyügnök találtam az otthonot, forrni kezdett a vérem, amiben jó része van az apámé-
ból is.

Örültem rajta, hogy kiszabadulva az egy formán unalmas, szertartásos házinevelők nyüge alól, bekerültem a városba. A zajosabb élet nagyon könnyen hálójába kerített s kitértam mind a két karom a fényesebb világ felé.

Szinte nem is vettem rossznéven, még a lelkemben örültem is, ha összesugtak a hátam mögött:

— Olyan, mint az apja.

Az apám ritkán látogatott meg, egy évben egyszer-kétszer. Pedig nem egyszer hallottam, hogy bent járt a városban. A pincérek beszéltek szemtelen vigyorgással.

Én elég sürűen mentem haza, de csak az anyámért. Rövid ideig maradtam rendszerint, mert kikívánczoltam a lelkem abból a szomorú házból. Az apám most már nem volt oly durva hozzám, inkább fagyos, hideg, és kimért.

Pénzt sohasem kértem tőle, magától meg nem adott. Az anyám gondoskodott rólam

seit és újból hangsúlyozza, hogy az az „is” szócska nem jelentheti azt, hogy a magyar képviselőházban naphosszat horvátul beszélhessenek. (Helyeslés balról).

Elnök is kíván nyilatkozni. Utal arra, hogy a törvény szerint a magyar képviselőháznak csak az lehet tagja, aki a magyar nyelvet tökéletesen bírja. Ez alól csak az 1868:XXX. t.-c. 59. szakasza tesz kivételt, a mikor megengedi, hogy a horvát képviselők saját nyelvüket is használhassák. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a horvátok visszaélve ezzel a jogukkal a magyar képviselőházban nem értett nyelven tartanak hosszú orációkat. Utal a mult országgyűlésen követett eljárására és kéri, hogy a kölcsönös megértés útjára lépve, a horvátok is alkalmazkodjanak ahhoz, hogy a törvényhozás nyelve a magyar. (Élénk helyeslés).

Az indemnitás.

Következik napirend szerint az indemnitási tárgyalása.

Preszly Elemér lelkes beszédben indokolja bizalmatlanságát a kormány iránt. Kimutatja, hogy a többség annyira nem egységes, hogy hol zsolozsmákat énekel, hol pedig a munkásindulót harsogtatja. Sőt, néha egyszerre hangzik mind a kettő. Nem lehet és nem szabad tagítani a nemzeti követelményektől, hogy a nemzeti szellem utat nyerjen a hadseregbe. És nem szabad elfelejteni, hogy iskolamesterek nélkül még a csatahajókkal és gépfegyverekkel sem lehet csatát nyerni. (Helyeslés). A választói reformról beszél és keményen ostromozza Khuent, aki elárulta az általános választói jogot. A függetlenségi párt nem fog megszűnni sürgetni ezt a nagy reformot, amely nélkül az ország nem haladhat. (Zajos tetszés).

Szell Kálmán szükségét érzi annak, hogy a mostani nehéz helyzetben felszólaljon. Talán tud még valamit mondani a pénzügyi helyzetről. (Halljuk!) A mai helyzetben a jövő pénzügyi helyzet nehézségei vannak. Birjuk-e ellensúlyozni a növekedő kiadásokat? Egészen bizonyos, hogy a kiadások emelkedését nem lehet megállapítani, s ezzel foglalkozni kell. A bevételek emelése nélkül a finánciális egyensúlyát a legnagyobb megtakarítások mellett sem lehet föntartani. Tulságos takarékoskodás csak meg állíthatja az ország fejlődését, s ezért új eszközöket kell keresni, a melyekkel új bevételeket lehet teremteni.

minden tekintetben. Így ilyen uton sem jötünk össze az apámmal.

Itt a zajos életben gyult ki szivemben először a láng. Valami éjjeli kávéházban találkoztam először Valériával.

Az első szerelem — ti tudjátok — még kevésbé válogatós, mint a többi, de különben is olyan ösmerősnek tünt föl nekem ez a női arc. Valériáé, akit szerettem az első szerelem teljességével, minden örületességével.

Ugy tetszett előttem, mintha a Valéria szöke arca ott élt volna már gyermek álmaimban, mintha benne alkottam volna már meg gyermekésszel is a női szépség ideálját. Olyan ismerősnek tetszett a tejfehér arca, a buzavirág szemei.

A leány jóval idősebb lehetett nálam. A kávéházi füst jócskán le is marta már arcáról a fiatalág himporát, lelkéből kiszivta az üdeségét, de én mindezt nem láttam a szenvedély vakságában.

Valéria — mint az ilyen lányok általában — nagyon értett ahhoz, hogy a szenvedélyt ébren tartsa bennem, hogy egy pillantásával fölkorhásolja. Nagyon is kitüntetett kegyeivel, nem egyszer, mások rovására.

Én pedig izztam, izzott a szivem, a vérem, az agyam.

Mindazonáltal Valéria a kegyosztogatásban szigorúan betartotta az ilyen szerelmek történetében egyáltalán nem köteles határt.

Játszotta az erényest az én ámitásomra s a mások gyönyörűségére.

Ez idő tájban vagdaltam meg egy kicsit a Sebestyén bőrét is Valériáért, pedig Sebestyén csak jót akart és igazat beszélt.

Felkiáltások balról: Az önálló vámterület! (Zajos tetszés).

Szell Kálmán: Ha azt akarjuk, hogy az ország haladjon mindenben, akkor pénz kell. Hol lehet ezt megtalálni? Mielőtt erre vonatkozó javaslatát előterjesztené, kiterjeszkedik más dolgokra is. A betervezett költségvetés csak átmenetileg jó. Az új monopóliumok fognak használni a közjót emelésének. A pénzügyi téren nagyon kevés emberünk volt. Ő is ezért lépett erre a térre.

A kiadásokat illetőleg azt mondja, az államháztartásban nics elég fedezet a költségek fedezésére. Azt indítványozza, hogy emelni kell az államvasut személy- és teher-tarifáját; emelni kell az örökösödési illetéket; fel kell emelni a dohánygyártási illeték árát is, de legfontosabb a szeszadó monopólium behozatala.

A beszédet az egész Ház érdeklődéssel hallgatta.

Pop-Csicsó István román nemzetiségű képviselő szolt fel ezután. Nem szavazza meg a javaslatot.

Lukács László pénzügyminiszter betervezte a közös bankszabadoalom meghosszabbításáról szolt törvényjavaslatot.

Batthyány Tivadar gróf: Indítványozza, hogy a bankszabadoalom meghosszabbításáról szolt javaslatot előbb a gazdasági bizottság tegye tanácskozássá tárgyalva.

A pénzügyminiszter felszólalása után a Ház úgy határozott, hogy a javaslat a pénzügyi bizottság elé utaltassék.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Wickenburg gróf fiumei kormányzó.

Fiuméből jelentik: Wickenburg gróf, akit a király Fiume város kormányzójává nevezett ki, ma foglalta el új állását. Ez alkalomból a főplébánia templomban istentisztelet volt, melyen Wickenburg gróf és a küldöttségek voltak jelen. A kormányzó aztán késő délutánig a küldöttségek üdvözléseit fogadta.

Hazai Samu képviselőjelölt. Budapesti tudósítónk jelenti: Turóczy Vilmos képviselőnek állami számszéki elnökké való ki-nevezése folytán a nyitrai kerület mandátuma meg fog üresedni. A képviselőiséget a nyitrai polgárok Hazai Samu honvédelmi miniszternek ajánlották fel, akinek eddig még nincs mandátuma.

Jóval később történt, hogy mikor az én szerelmemben is beállott az átalakulás és nem elégedtem meg többé a holdsugaras vágyakkal s mikor Valéria is végre megunt a Marlitt regénybe illő helyzetet, — ekkor történt, hogy találkoztam az apámmal a kávéházban.

A hajnalodást vártam a Valériához legközelebb eső asztal mellett. Vártam a hajnalt, megrészegülve Valéria hajának buja illatától, szemeinek biztató, menyországot ígérő tekintetétől.

Nagy lármával csapták ki, eközben a tapéta ajtókat a kávéház késői látogatói.

Hárman vagy négyen jöhettek. Elöl az apám, nehéz, tétovázó léptekkel, valami pajkos kuplét dudorászott borizil hangján.

Utánuk somfordáltak a barna arcú fiúk, a cigányok, hamiskásan összemósolyogva a pufók főpincérrrel.

Az apám és a többiek letelepedtek egy asztalnál s bort rendeltek. Később felhangzott a klarinét sikító hangja is.

Én behúzódtam a sarokba s éppen azt sugtam Valériának, hogy el fogok szokni, de várjon reám, mert visszajövök érte, — mikor fölhangzott az apám rikácsoló hangja.

A cigányok nyomban elnémultak. Általános csend ülte meg az egész kávéházat.

Ugy látszik az apám a szemben levő tükörből reám ismert.

Sohasem fogom elfelejteni a következő jelenetet.

Bizonytalan léptekkel oda jött hozzám. Először a leányra nézett a részeg emberek bambaságával. De nyomban felvillant utána a józanság fénye szemeiben. A vállamra tette a kezét szeliden:

Debreczen és a husdrágaság

Egy érdekes javaslat.

A husdrágaság megszüntetése, ez képezi most az ország összes törvényhatóságainak legfontosabb teendőjét. Ausztria is abban fáradozik, amiben Magyarország s igazán minden erre vonatkozó javaslatot örömmel kell ragadnunk.

Erre vonatkozó javaslatot terjesztett be a tanácshoz Reitz János állatorvos, amelyet közelebb fog elbírálás alá venni a városi tanács.

Ez a javaslat a konzumvásárok felállítására vonatkozik. Eddig ugyanis a helyzet az volt, hogy az eladóknak, az állattenyésztőknek csak kis része jöhetett a rendes heti vásárookra, mert a legtöbb hely zár alatt volt.

Ennek első következménye az volt, hogy egyrészt a debreceni piacon nem volt elégséges állat, másrészt, hogy éppen ezért a mérszárosok és hentesek a helyszínén keresték föl az eladót, akinek ők szabtak olyan árt, amelyet akartak, mert hiszen az eladó abban a kényszer helyzetben volt, hogy a piacra nem hajthatta ki az állatot s így sem az árakkal nem volt tisztában, sem a vevők konkurenciája által nem tudta az árak módosulását befolyásolni.

A konzumvásár engedélyezése esetén azonban zárt területről is lehet állatot behozni az arra kijelölt területen lévő konzumvásárra, ahonnan azután az állatot tovább vinni nem lehet, csupán a vágóhidra.

Ennek az az előnye lesz, hogy több állat kerül forgalomba, a konkurencia úgy a vételre, mint az eladó gazdákkal szemben jobb árakat teremt s így a fogyasztás is kedvezően érzi meg az új áralakulásokat, vagyis a hus ára föltétlenül lesz áll.

A nagyon életrevaló indítványt a városi tanács hétfői ülésében fogja tárgyalni.

— Mindenkit szerethetsz, csak ezt nem, — szölt rámutatva száraz ujjával a leányra. Ezt még érdes, parancsoló hangon mondotta, de amint fénves szeméből, lázas tekintetéből megbizonyosodott a felől, hogy már szeretem is Valériát, egy szempillantás alatt megváltozott a nagy, erőszakos ember. Fölkapott, mint valami könnyű pelvet és magához szoritva, — amit még sohasem tett, mióta vissza tudok emlékezni, — megcsókolt.

— Édes fiam — a jó anyád nevében kérélek . . .

Nekem egy pillanat alatt elhomályosult az elmém. Gondolataimban először nem tudtak a reájuk szakadt nagy szürkeségből kivickélni.

De csak azért, hogy azután annál tisztábban láthassak. Élesen szaladt végig agyamon egy gondolat.

Ránéztem Valériára s eszembe jutott egy hozzá hasonló arc, amit egy fényképen láttam . . . az apám íróasztala fiókjában.

Valéria annak a másiknak a leánya volt. S az apámé is.

II.

Szervác újból sóhajtott. Mi pedig hallgattunk.

— Bolond dolog volt, kacagott a vén diák idegesen, ez volt az első . . . akit Valériának hívtak.

Künt már egészen este lett. A kert felől még szilajabbul fújt a szél, az utcán pedig gyors tempóban haladtak hosszú póznáikkal a lámpagyújtogatók.

Debreczen kövezési programja.

A közlekedési bizottság ülése.

Az egész város közönségét nagyon közlekedési ügyben tartott ma délután ülést Debreczen város közlekedési bizottsága.

Most mikor annyi panasz hangzik el Debreczen utca járdáinak tarthatatlansága miatt nagyon aktuális a jövő Debreczen kövezési programjáról beszélni. Persze ez a program csak a jövő zenéje, amelyet majd csak akkor visznek keresztül, ha a csatornázási, vízvezetési munkálatok befejezést nyernek.

Részletes tudósításunk a következő:

Debreczen város közlekedési bizottsága ma délután 4 órától kezdődőleg ülést tartott, amelyen jelen voltak Kovács József polgármester elnöke alatt Körner Adolf tb. főjegyző, Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, Tüdös János dr., Schwarcz Vilmos, Szávay Gyula, Márk Endre és Tatay István dr. jegyző.

A bizottság mindenekelőtt megállapodott abban, hogy a kövezés költségeit kölcsönből fedezik. A kövezést a belvárosban közközlés, pótdoból a házi pénztár terhére végzik, míg a külsőrészekben a háztulajdonosok költségére teljesítik. Ennek megokolása az, hogy a belvárosban a külvárosi emberek és kocsik megfordulnak, míg a külsőségeken a belvárosi ember nem igen jár.

A várost a kövezés szempontjából három osztályra osztották. Az első osztályba sorozott utcák burkolási anyaga alapozott komprimé, vagy kettős rétegű aszfalt, keramit, vagy bazalt, vagy tokaji kocka és fejkő.

A második osztályba sorozott utcák burkolata ötméter szélességű lesz a burkolat anyaga az első osztályból kikerült kocka és fejkő, vagy első osztályú, nem egyenlő nagyságú, soros ciklopsz terméskő.

A harmadik osztályba sorozott utcákat, amelyeknek kocsitja három méter széles lesz, az első és második osztályból kikerült első osztályú soros ciklopsz kövekkel, vagy terméskővel burkolják.

A tervezet egyébként nyomtatásban is meg fog jelenni.

Egyesület.

A debreczeni tanári kör gyűlése. A debreczeni tanári kör népes gyűlést tartott szerdán délután a református kollégium kis tanácsstermében, melyen a tanárságot mélyen elkeserítő költségvetési törvényjavaslat elleni küzdelem módjait beszélt meg. Elsőnek dr. Gulyás István számolt be a tanárkongresszus lefolyásáról és határozatalairól. Ezek egyikével kapcsolatosan dr. Kardos Albert indítványt nyújtott be, mely szerint a debreczeni tanári kör keresse föl a város országgyűlési képviselőit, hogy a költségvetési javaslat tárgyalása alkalmával lépjenek sorompóba a tanárságot mélyen sértő tétellek szemben. A kör erre a célra egy bizottságot küldött ki, melynek feladata lesz a város országgyűlési képviselőit fölkeríteni a tanárság ügyében való állásfoglalásra. Ezután dr. Csűrös Ferenc terjesztette elő indítványát, mely szerint a kör foglaljon állást a közoktatásügyi kormány azon szándékával szemben, melylyel a jövőben az állami iskoláknál a hitoktatást is rendes tanárokká akarja kinevezni. Ez a szándék egyenesen beleütközik a középiskolai törvény rendelkezésébe, egyébként is nagyon veszedelmes, mert a felekezeti szempontot viszik be a tanári karok tárgyalásaiba. A kör az indítványt egyhangulag elfogadta.

Harmadik csütörtök.

Felolvasó-est.

Előkelő irodalmi és művészeti színvonalon álló programot élvezett végig az a díszes, nagy közönség, amely tegnap délután teljesen megtöltötte a római katolikus főgimnázium tágas dísztermét, hova az 5 órakor kezdődött harmadik felolvasó-est vonzotta.

Az est fő vonzó-ereje mindenesetre városunk kiváló vendége, Balogh Bertalan, a képiállítás igazgatója volt, kinek művészeti tárgyu felolvasását méltán várta nagy érdeklődéssel az esték közönsége, mely még nem felejtette el az illusztris előadónak két évvel ezelőtt ugyancsak egy csütörtöki felolvasó-estén tartott gyönyörű fejtegetéseit. Most a modern művészet jogosultságáról beszélt, a tétel könnyen belátható igazságát a művészettörténetből és az életből vett sziporkázó ötletekkel állítván kellő világításba. A szépen megírt és érdekesen előadott elmefuttatásban csak egyet sajnáltunk, hogy . . . rövid volt. Ámbar az eszmékben dúsakáló tartalmasság még ennek a kicsiny megiegyezésiünknek jogosultságát is kérdésessé teszi.

Az est második felolvasója Szathmáry Zoltán volt, a helyi sajtónak egyik legrátermettebb munkása, aki azonban az izgalmas munka mellett ráér magas irodalmi tárgyakkal is foglalkozni s e réven már maradandó nevet biztosított magának. „Regény versekben“ címen, most szelíd humorral fogott csokorba néhány szívből jött, hangulatos daloskát, amelyekben egy szerelmes szív bánatos története bonyolódik le egyszerűen, melegen, közvetlenül. A színes nyelv, gördülékeny ritmus és csengő rimek: gyönyörűen emelték a hatást.

Hatalmas vonzó erő volt bizonyára a Szüts Margit szavalata is, hiszen ösmeretes e téren az ő kiválósága. Könnved, bájos és mégis hatós megjelenése, hálékony, az érzésnek legszélsőbb árnyékait is kifejezni képes zengő organuma és a költemények lelkébe hatoló intellektusa most is mély és általános hatást keltettek. Előbb Kiss József: „Kincses Lázár lánya“ c. szépséges versét szavalta, minden hallgatónak a szívét megindítván vele, aztán ráadásul Szabolcska „Vizgán“ c. ügyes kis munkáját igen kedvesen.

Zenei szám is három volt. Az első a Hegedüs Alice zongorajátéka. W. Domaniczky Máriának, az elsőrangú tanárnőnek művészi ízlése, zenepedagógiai felsőbbsege egyesülvén a tanítvány ritka szorgalmával és nagy tehetségével: városunk egyik legkiválóbb zongorázóivá avatta Hegedüs Alicét. Hálára kötelezte a hallgatóságot már a darab kiválasztásával is. — Verdi Rigolettojának Liszt-irta concert-paraphrasisát, ezt a grandiózus s amellelt fölbenyűző munkát adta elő bravuros technikával és kitünő felfogással és színezéssel. Háromszor, névszer is megünl az orkánserű taps e briliáns zongorajáték után, mely az egész közönségre frappáns hatást tett.

Mindenkit meglepett szép énekével Fischer Rezső, aki Mozart Varázsfuvolájából adta elő a Sarastro áriáját. Szépen feildő basszus hangja és ügyes éneklő módja általános tetszést aratott. A szépen sikerült számot Szemerédy Béla kísérté zongorán, finoman, lelkiismeretesen, tudatos aláfestéssel.

A kamara-zene kedvelői pedig Dvorák egyik legjobb triójában gyönyörködhetek (op. 74., I. tétel), melyet Schuster József (I. hegedű), Göbler Géza (II. hegedű) és Hora Sándor (mély hegedű) adtak elő. A három gyakorlott zenész muzsikája pompás együttesbe olvadt a tökéletes előadásban és őszinte tapsot váltott ki a közönségtől.

A szép est a Szathmáry Zoltán felolvasásának költői hatása alatt ért véget fél 7 óra körül.

H. L.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

A bankjavaslat.

A készfizetések fölvételéről.

Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésének végén beterveztette a bank-aktát, amelynek teljes címe: „Törvényjavaslat az osztrák—magyar bank szabádmának és az érme- és pénzrendszerre vonatkozó szerződésének meghosszabbításáról, valamint az ezekkel kapcsolatos ügyek rendezéséről.”

A javaslat a közös bank szabádmánját 1917. december 31-ig hosszabbítja meg és csak kevéssel módosítja az eddigi bank-aktát. A készfizetések kötelező fölvételét továbbra is függőben tartja és csak az Osztrák Magyar Bank jóindulatától teszi függővé, hogy miképpen teljesíti a bank alapszabályainak azt a rendelkezését, hogy

„Az Osztrák—magyar bank köteles minden rendelkezésére álló eszközzel gondoskodni arról, hogy jegyeinek a külföldi váltók árfolyamában kifejezésre jutó értéke a koronaérték törvényes pénzlába paritásának megfelelően állandóan biztosítva maradjon.”

A bankjegyek beváltása ezután is csak a budapesti és bécsi főintézetekben kötelező és ott sem aranyban, hanem törvényes ércpénzben.

A javaslat az adómentes bankjegyközfingent hat száz millió koronára emeli föl. — Az államnak a tiszta nyereségben való részesedés arányát fölemeli.

Egyebekben a bank-statumok 111. §-át megtoldották, s kimondták, hogy a készfizetések fölvételére a bank fog javaslatot tenni a két kormányznak. Maszlagul benne van, hogy a főtanács eme határozata ellen a két kormánybiztos nem szólhat fel.

A javaslathoz két egyezmény is fűződik, amelyek egyike tíz-tíz új bankfők föllállítását rendeli el, a másik pedig az Osztrák—magyar bank ingatlanainak és szerelvényeinek mérlegszerű értékesítéséről szól.

Népfürdő Debreczenben.

A kulturtanácsos javaslata.

A Debreczenben létesítendő népfürdő érdekében a Debreceni Független ujság mindenkor erélyesen szállt sikra. Meghaladott állapot most arról érvelni, hogy milyen égető szükség van városunkban a népjóléti intézmény felállítására.

Ezzel a létesítendő intézmény ügyével foglalkozott ma a városi tanács is és pedig K. Tóth Mihály egy erre vonatkozó javaslata alapján, melyet most terjesztett a tanácsülés elé.

K. Tóth Mihály azt javasolja, hogy a népfürdőt a Csolnakázó tó melletti területen létesítsék és pedig két furott kut vizének a felhasználásával.

Itt lenne berendezve a fürdő nem és kor szerint elkülönített helyen, négy külön medencében.

Külön fürödhetnének a nők, a férfiak, a kis leányok és kis fiúk. Minden medence 150 köbméter vizet tartalmazna. A kutak folyamatos működéssel szolgáltatnák a vizet. Mindcni medence deszkakerítéssel lenne körülvéve és 40 fülle állana a közönség rendelkezésére.

A tanács behatóan foglalkozott a tervzetrel, amelyet azonban a felszólalók nem tartanak megfelelőnek.

Kovács József polgármester, dr. Magoss György, Vecsey József főjegyző, Körner Adolf körülbelül egybehangzóan azon az állásponton voltak, hogy ha népfürdőt építenek, akkor az lehetőleg ne csak nyári, hanem téli is legyen.

Végül a tanács a tervzetet kiadta Aczél Géza mérnöknek.

Színház és művészet.

A színház műsora.

Péntek: Cigányszeretem, operett. (Bérlétszünet).

Szombat: Cigányszeretem, operett. (Bérlétszünet).

Vasárnap délután: Liliom Klári. Népszínmű.

Este: Cigányszeretem, operett. (Kisbérlétszünet).

CIGÁNYSZERETEM.

(Lehár Ferenc operettje.)

Lehár Ferenc ma tagadhatatlanul népszerűbb operettíró. Zseniálitása már a legelső daljátékánál nyilvánvaló volt, míg későbbi operettjeivel már csak úgy aratta a babért s serezte a vagyont, a tengernyi tantiémekkel, játszva, könnyedén, irányt adva stílusával a világ modern operettirodalmának.

Most azután meggondolta magát s az ő zeneköltésének csodálatosan pajzán művoltát, báját megtagadta, kacérkodni kezd a komolyabb zeneműfajjal s valóságos drámai allűrökkel lép fel a *Cigányszeretem* vezérlőkönyvében.

A színházunkban ma este bemutatóra került s a reklám összes nagy dobjaival és ütőhangszereivel belármázott operettjének tónusa már operai s nagyban hasonlít a *Hoffmann meséi* alapeszméihez.

Populdris zenezámokat alig találunk benne, kivéve a Szilassy Etel belépőjét és Szilassy Etelnek a Decsy Alfréddel való kettősét. Épen ezért, ha zeneileg nagyobb értékű is ez az operettje, olyan népszerűsége, mint a többiek, nem tarthat számot.

A meséje egyáltalában nem áttetsző, sok helyen lapos. A legnagyobb érdeme az, hogy magyar tárgya van s a magyar cigányéletből meríti szűzségét.

A mi azonban a darab kiállítását és rendezését illeti, az igazán a legteljesebb elismerésre méltó, még pedig a dicséret szó teljes értelmében. Öszinte örömmel jegyezzük fel Zilahy Gyula igazgató és Ferenczi Frigyes főrendező javára.

Az előadás központjában most is *Zilahy-né S. Vilma* kiváló művészete fényeskedett. Régen hallottunk olyan igazán őszinte tapsvihart a debreceni színházban, amilyent második felvonásbeli dalával (Volt egyszer egy leány) aratott. A nézőtér előkelő közönségének méltóságát teljesen megnyilatkozó tetszenyilvánítása volt ez, amelyet nem zavartak az olesó helyek publikumának szertelenségei. Percekig zugott a taps az ismétlések közben, bizonyítva, hogy Zilahy-né hatalmasan imponáló énekművészete, kristályos tisztasággal csengő hangja mindég megtalálja az utat a műizléssel rendelkező közönség szívéhez.

Horváth Kálmánnak, aki ebben a szezonban alig jutott érdemesebb vezetőszerpéhez, ismét nagyon zajos sikere volt. Pompásan volt diszponálva s színes, meleg hangjával, mely most a legfelsőbb fekvésében is tisztán csengett, megérdemelt tapsokat váltott ki a zsufolásig megtelt nézőtér közönségéből. Különösen Vad cigány legény vagyok dalával.

Szilassy Etel tegnapi szerepében újabb bizonyítékát szolgáltatotta annak a ténynek, hogy ma ő a legkiválóbb operettszereplők egyike. Különösen tetszett Décsy Alfréddel való ének- és táncduója. Décsy pompás karikatúrája volt a vén ruóknak s általános elismeréssel találkozott Borbély Sándor diskkrét humora. Szerencsés estéje volt s a második felvonásban sok izléssel énekelt.

A többi szereplők többé kevésbé jók voltak.

(Sz.)

Vasárnapi előadások. A színházi iroda jelenti: Vasárnap délután 3 órakor Dóczy József az ismert dalköltő érdekes népszínműve kerül színre mérsékelt helyvárakkal. A kitünő népszínmű, mely legutóbbi felelevenítése alkalmából oly osztatlan sikert aratott a már ismert esti előadás elsőrendű kiosztás szereplőivel kerül színre. Este kisbérlétszünetben Lehár világhírű új operettje a *Cigányszeretem* adatik negyedszer.

Coriolanus. A színházi iroda jelenti: A színtársulat első classikus estéje Schakespeare örökbecsű tragédiája a *Coriolanus* lesz. nem került színre, új betanulással és scenirozással kerül előadásra a címszerepben Thury Elemérrrel.

Robert és Bertram, vagy a két jó madár. A színtársulat jelenti: A színház legközelebbi bemutatója Robert és Bertram lesz, Roeder népszerű énekes bohózata, mely a tavalyi idényben Berlinben egész télen uralta a műsort. A kitünő kacagató énekes bohózat zenezámait Hetényi Heidelberg az ismert zenezszerző írta.

Betörő banda garázdálkodása

Sovány aratás.

Oriási felszereléssel és nehéz munkával egy kitünően szervezett rablóbanda csak nagy pusztítást okozott, de kevés eredményt ért el ravaszul kiesztelt betörésével.

A debreceni Berta-malom pénztárát szemelték ki zsákmányul a betörők, csak hogy rossz időben. A betörés idejében mindent találtak ott, csak pénzt nem igen.

A Berta-malom, mely a vágóhid felé, a bábaképző intézet mögött van, Ungerleider Mihály tulajdona. Szép ipartelep, melyen számos munkás keres kenyeret. A malom tulajdonosa — dacára, hogy az iroda meglehetősen biztonsági intézkedésekkel van ellátva — nem tart nagyobb összegű pénzt a malomnál. Az irodában levő Wertheim-szekrényben inkább értékeket, iratokat és fizetési könyveket őriz. Tegnap a malomban fizetési nap volt. Több ezer koronát fizettek ki, de azért a szekrényben maradt mintegy 30—40 korona értékű becsomagolt nikkel- és rézpénz.

Az irodát szokás szerint este bezárták s a malom körül minden elcsendesedett. Az elhagyatott városrészen ekkor már ott ólalkodhattak a betörők, lesték, figyelték a malommunkások és tisztviselők, valamint a tulajdonos távozását, de a működéshez nem mertek hozzáfogni, csak éjjel.

A betörők a malom irodájának udvarra nyíló ablakát feszítették ki. Az iroda meglehetősen nagy biztonsági eszközökkel van ellátva. Az ablakok kitünően megvasalva. Amikor azonban, ezeket az akadályokat már sikerült elhárítani, akkor a vasrács okozott újabb nehézségeket. Ezt eleinte le akarták fűrészelni, de nehezen ment. Erre a falból kiszették a vasat s az így nyert helyen behatoltak a helyiségbe. Ovatosan dolgoztak. — Minden zaj nélkül. Mindenekelőtt a malomból négy zsák korpát hoztak be s arra ledöntötték a Wertheim-szekrény felső részét.

Ez után nekiesetek a vasszekrénynek. Leírhatatlan az a pusztítás, amit ott véghez vittek. Hatalmas feszítővasakkal, nehéz szerszámokkal össze-vissza törték a szekrényajtáját. Elöl-hátul lyukakat vertek a szekrényben, darabokra szakították annak oldalait s ily módon fértek a szekrény belsejébe.

Nagy volt a meglepetésük, amikor a szekrényben iratokat, könyveket, papirosokat találtak, de pénzt nem.

Erre a trezor összetöréséhez fogtak, ami sikerült is. Itt találtak mintegy 30—40 korona nikkelt pénzt, melyet magukhoz véve eltávoztak.

A betörést reggeli 6 órakor vették észre a malomban, amidőn az élet megkezdődött. Nyomban jelentést tettek a munkások a tulajdonosnak, aki a rendőrségre sietett. A betörés színhelyére kimentek Rostás István főkapitány, Mile Pál és Komlóssy Pál rendőrkapitányok és két biztos. A helyszíni szemlélet megtartották s a Wertheim-szekrény pusztulásáról fényképfelvételeket készítettek. A vizsgálatot a legszélesebb körben megindították. A rendőrség már nyomában van a tetteseknek.

A d

gény áll

Azz

resí Gáb

junius 2

napszám

Schwar

mikor é

ma pénz

nál meg

beiben k

Tóth

szaladt

tek, a r

neni áll

rendőrk

A m

gával vé

nős, de

ügyész

védő me

nösségét

mire Tó

kir. törv

hitő kört

hónapi f

Az i

Megbíz

Függetl

a nagysz

hatja me

ingyen.

Dr.

A ké

egyre n

hogy p.

ség igény

érdeklő

láttuk a

A te

következ

ki: dr. T

kor.), Cs

dr. Ková

Kardos A

Lajosné,

és dr. K

sek folyó

tartoznak

Egyesüle

A ki

Tizenkilenc éves rabló.

Sikertelen támadás.

A debreceni esküdtbíróóság előtt fiatal legény állott ma törvényt.

Azzal vádolta a kir. ügyészség, *Kenderesi* Gábor 19 éves napszámost, hogy 1910. június 28-án *Tóth* Bálint 50 éves béltisztító napszámos barátját a Petőfi-téren levő *Schwarz-féle* pálinkamérésben leitatta és a mikor észrevette, hogy ennél nagyobb és a ma pénz van, hazafelé menet a Berta-malomnál megtámadta, fojtogatni kezdte és a zsebeiben kotorászott, hogy a pénzt elvegye.

Tóth Bálint segélykiáltásaira emberek szaladtak össze a környékről, de mire odaértek, a rabló megugrott és a közeli vasuti sinen álló vonat alá bujt. Az akkorra előkerült rendőrök azonban megtalálták és bekísérték.

A mai főtárgyaláson nagyfokú ittasságával védekezett a beismerésben levő ifju bünnös, de az esküdtek *Gáthy* Bálint dr. kir. ügyész vádbeszéde és *Komlóssy* Imre dr. védő meghallgatása után megállapították bünnőségét a rablás kísérletének büntetésében, mire *Tóth* Aurél elnöklete alatt kihirdette a kir. törvényszék az ítéletet, amely az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett 5 hónapi fogházzal sújtotta a vakmerő rablót.

Az ítélet nyomban jogerőre emelkedett.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

A műtárlatból.

Dr. Könyves Tóth Mihály előadása.

A képzőművészeti kiállítás látogatottsága egyre nő. Ellenére a rossz időnek és annak, hogy p. o. tegnap is még kétfelé volt a közönség igénybe véve, a kiállítás ismét tele volt érdeklődőkkel, akik között természetesen ott láttuk a Műpártoló Egyesület nyerteseit.

A tegnapi és tegnap sorsoláson a következő szerencsés nyerők neveit húzták ki: dr. *Tervey* Tamás, dr. *Szilágyi* Imre (400 kor.), *Csanak* József, *Nagy* József (200 kor.), dr. *Kovács* József, *Des Combes* Henrik, dr. *Kardos* Albert, dr. *Lőkóvics* Márton, *Ormódy* Lajosné, *Szabó* Elek, ifj. *Weichinger* Károly és dr. *Kőrösy* Kálmán (100 kor.). A nyertesek folyó hó 10-ikéig műveiket kiválasztani tartoznak, mert különben nyereményeiket az Egyesület javára elvesztik.

A kiállításon egyébként előadások is lesznek, melyeknek sorozatát dr. *Könyves Tóth* Mihály vezeti be, ki holnap, szombaton este fél 6 órakor tartja meg előadását „*A karikatúráról.*”

Könyves Tóth Mihály dr. maga is elsőrendű karikaturista, tehát szakember. Mint előadót közönségünk a legelőnyösebben ösmeri. Széles tárgyismerete, kitűnő előadási modora, csillogó humora bizonyos, hogy ezuttal is nagy élvezetet fog a közönségünk szerezni.

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor *Balogh Bertalan* kiállítási igazgató tart előadást „*Képzőművészetünk nemzeti hivatása*” címen. *Szerdán Mitrovics* Gyula egy. tanár és valószínűleg szombaton ismét *Balogh Bertalan* kiállítási igazgató.

Ezen előadásokra a rendes belépti díjak (60 fillér) adatnak ki.

HIREK.

— Felebbezés a csatornázási ügyben.

Ez év október 25-én csatorna bizottsági ülés volt. Az ülésen fölvevett jegyzőkönyvben fölolvasták, hitelesítették, a polgármester alá írta s az abban foglaltakat a tanács tudomásul is vette. Most azután *Szlovák* Jenő egy beadványt nyújtott be a tanácshoz s ebben azt állította, hogy ez a jegyzőkönyv nem fedi teljesen azt, ami az ülésen történt, abból kihagyások történtek s az ellenőrző közegek fölszólalásait is másként vették be. Miután pedig a jegyzőkönyv hitelesítve van, azt a polgármester aláírta, a tanács azzal adta ki a beadványt a polgármesternek, hogy az ügyről tegyen jelentést a földművelésügyi miniszternek s az ellenőrző közeg sértő magatartását hozza a miniszter tudomására. A polgármester, akit a sértő beadvány első sorban érint a jelentést sürgősen felterjeszti.

— **Balogh Jenő államtitkár hivatalfoglalása.** Fővárosi tudósítónk jelenti: *Balogh* Jenő dr., akit a király államtitkárrá nevezett ki, ma foglalta el hivatalát a miniszteriumban. Ez alkalommal a miniszterium tisztikara testületileg tiszteltgette az új államtitkárnál. *Zichy* János gróf kultuszminiszter is üdvözölte *Balogh* Jenő dr. államtitkárt.

— **Tárgyaals telepengedélyárt.** Megemlékeztünk már arról, hogy az államvasutak kifogásokat emeltek az ellen, hogy a város világitási vállalata új gáztartályt építtetett s azt állították, hogy a városnak új telepengedélyt kellett volna kérni. A városi tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy itt nem új ipari létesítményről van szó s ezért új telepengedély sem szükséges. — Az államvasutak üzletvezetősége azonban a főkapitányságon is följelentette a várost, mire a főkapitány a telepengedélyre vonatkozóan a tárgyalást e hó 13-ának délelőtt 10 órájára tűzte ki s arra *Kovács* József polgármestert, *Magoss* György dr. főügyészt, *Körner* Adolf tb. főjegyzőt és *Debreczeni* Jenő igazgatót hívta meg.

— **A hosszupályi-i mandátum.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Kuria tanácsa ma folytatta *Beöthy* László volt főispán hosszupályi-i mandátuma ellen *Fisch* Ernő hívei által beadott petíció tárgyalását. A tárgyalást befejezték. A Kuria azonban az ítéletet csak december 14-én hirdeti ki.

— **A király kastélya leégett.** Tegnap dél után öt órakor kigyulladt a király vadász-kastélya *Holicsban*, amelyet a tiszt lovaglőiskola helyiségeivé alakítottak át. A tűz oly rohamosan harapódzott el, hogy rövid idő alatt lángokban állott a két szárnyépület is. A lovaglőiskola tisztjei gróf *Starhenberg* seranescnokukkal, az ismert távolvoglóval serényen dolgoztak és segítettek a tüzoltóság-nak, amely *Gödingből* és a környékről a veszedelem színhelyére sietett. Éjjel egy óráig tartott a tűz. A középső épület fedele egészen átégett és a lángok becsaptak a nagyterembe, amely egykori udvari vadászaton ebédőterem volt. Valószínűleg úgy keletkezett a tűz, hogy a padláson dolgozó cserepező munkások valamelyike égőgyufát hajított el. A kárt százezer koronára becsülik. Nagy volt a megdöbbenés a katasztrófa hírére, mert eleinte mindenki azt hitte, hogy a *holicsi* vadász-kastélyban elpusztultak a *Mária Terézia* korából való mesés értékű műkincsek, ritka gobelinek, pedig ezeket a drágaságokat már régebben, mikor a vadász-kastély az ekvitációs iskola helyisége lett, elszállították *Bécsbe*. Egy részüket kiállították *Budapesten* 1896-ban a millenium alkalmából.

— **A fiemei konfliktus.** *Wickenburg* István gróf fiemei kormányzó a beiktatása körül támadt zavarból kifolyólag provokálta *Zanella* Richárd volt orsz. képviselőt egy ál-

lítólagos nyilatkozata miatt, melyet a gróf sértőnek talált magára nézve. *Zanella* kijelentette, hogy a neki imputált kijelentést nem tette meg. Ezen kielégítő magyarázat után az ügy békés uton nyert befejezést.

— **Hauptmann Gerhadról.** *Berlinből* jelentik, hogy az ottani sebészeti klinikán tegnap orvosi műtétnek vetette magát alá a nagy német színműíró, *Hauptmann* Gerhard. Aikán, a száj belső részében daganat képződött, amely megkeményedett és kellemetlen kezdett lenni, úgy hogy a világhírű drámaíró, aki *Olaszországban* üdült, sietve hazatért és megoperáltatta magát. A műtét könnyebb természetű volt. *Hauptmann* Gerhard már ma elhagyta a klinikát, de a szája be van kötve s csak mesterséges módon tud enni és inni.

— **Az új rendőrfelügyelő esküje.** *Barna* Tibor, az új rendőrfelügyelő ma délelőtt tartott tanácsüléssel tette le a hivatalos esküt. A tanácsstagok igen szívesen fogadták a rokonszenves új tisztviselőt, aki meleg szavakban mondott köszönetet és kérte a tanács jóakarátát.

— **Iansok forradalma az iskolában.** *Szabadkáról* jelentik, hogy az ottani iparostanonc iskolában véres zendülés ütött ki tegnap. A fiúk megharagudtak valamiért *Török* tanítóra és bosszút terveztek. Mikor a tanító bement az osztályba egy adott fütyjelre nekirohantak, ütötték-verték, sőt az egyik inas fojtogatni kezdte. A szerencsétlen tanítót, aki már súlyos sérüléseket szenvedett. *Bacsics* nevű tanuló szabadította ki vezetés helyzetéből, aki tanítójának segítségére sietett, lármát ütött és a kívülről jövőkkel együtt szétverte a támadókat. Most aztán a többi inasok bosszút forraltak *Bacsics* ellen. Ma este meglesték az utcán és *Drunyárszki* Ákos 18 éves mészáros inas hasba szurta *Bacsicsot*, aki nyomban összeesett és meghalt. A gyilkos inast letartóztatták.

— **Elmebajos fogoly.** *Lázár* József 22 éves gazdasági kulcsár a debreceni rendőrség büntügyi osztályában volt letartóztatva. A fogoly ma minden ok nélkül dühöngeni kezdett és az előhívott orvosok megállapították róla, hogy elmebeteg. Beszállították a kórházba és megfigyelés alá vették.

— **Véres vasuti szerencsétlenség.** *Fazekas* Imre *Szotyori*-telepi máv. hajtányvezető a hatvan-utcán elgondolkozva hazafelé ballagott, amikor a sámsoni kisvasut egyik arra haladó kocsija teljes menetsebességgel arra haladt. *Fazekas* ezt nem vette észre, rálépett a vasuti sínre és a következő pillanatban már a kerekek alá került. A mentők beszállították a kórházba, ahol az összeroncsolt testű ember lábát amputálni fogják.

— **A szabad orvosválasztás ellen.** *Eperjesről* jelentik: Az eperjesi kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlése elhatározta, — hogy beteg tagjai részére a szabad orvosválasztást lépteti életbe. Most érkezett le az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár határozata, mely a szabad orvosválasztást nem hagyja jóvá és a fix orvosi rendszer alkalmazása mellett van.

— **Az új számszéki elnök balesete.** *Budapestről* jelentik: *Thuróczy* Vilmost, az általi számvevőszék elnökét ma reggel egy kis baleset érte. Amikor ugyanis a *Bristol*-szálloda előtt fel akart szállni a városi villamos vasut egyik kocsijára, hogy a képviselőházba menjen, a kocsi már akkor elindult, a mikor még egyik lába a földön volt. A kocsi úgy vonszolta pár méternyire magával s az volt a szerencse, hogy a kocsivezető észrevette a bajt és megállította a kocsit, mert különben komoly baleset is érthette volna a számszék új elnökét.

— **Elveszett egy szürke színű,** tompa orru papgály, a szíves megtaláló illő jutalomban részesül. Tulajdonosa *Hauer Bertalan*.

— **Kivégzett rablógyilkos.** Párisból jelentik: Le Mans fegyházának udvarán tegnap reggel kivégezték Doilie rablógyilkost, aki fivérével együtt meggyilkolta és kirabolta egy paraszttasszonyt. Öccsét az esküdszék életfogytiglani fegyházra, öt halálra ítélte. Deibler hóhér már próbálgatta a guillotinet, pribékjei bementek a siralomházba, a delikvens pedig egykedvűen pipázott. A fegyház lelkésze meggyöntatta s a porkoláb azt kérdezte tőle, hogy mi az utolsó kívánsága. — Doilie pipázni szeretett volna. Hamar kerítették neki egy cseréppipát, megtöltötték jófajta dohányval és a halálraítelt nagy élvezettel pöfökölt. A pribékek érte jöttek s ki akarták vinni a vesztőhelyre. Doilie kiverte a hamut a pipájából s kérlette a hóhérlégényeket hogy csak még egy pipa dohányt hadd szivhasson el. De megragadták és kivonszolták. Deibler mester egy fél perc alatt elvégezte munkáját.

— **Mérnököl — rabló.** A budapesti Mérleg-utcában Silberstein Lajos és társa cégnek virágzó ékszerüzlete van. A csendes, kihalt utcában levő üzletbe beállított tegnap egy elegáns külsejű ur és egy gyűrűt kínált megvételre. Ma délután ugyan ez az ember visszajött, mert tudta, hogy a pénztáros kisasszonyon kívül senki sincs ott. Előző napi látogatása ugyanis csak terepszemle volt. Megint előállt a gyűrűhistóriával, aztán hirtelen előrántotta revolverét, többször rásütötte a lányra, aztán rárohant, fojtogatni kezdte, de a lány ügyes mozdulattal kiszabadította magát a rabló karmai közül, sikoltozott, majd kirohant az utcára és segítségért kiáltott. Az összeszaladt emberek és rendőrök elfogták az uri rablót, akiről kiderült, hogy genfi születésű milliomos családból származó mérnök, aki azonban elverte a vagyonát. Letartóztatták.

— **Ha alkalmas karácsonyi ajándékot olcsón akar beszerezni,** nézze meg Schwarcz pipás kirakatát a városházával szemben.

— **Zsarolt az operettdiva.** A bécs-józsef városi törvényszék előtt tegnap egy valamikir igen ismert nevű operett-színésznő zsarolási ügyét tárgyalták. A színésznő Hanne-mann Berta, Ljubomir orosz nagyherceg volt kedvese, akinek szépsége egyszer valóságos forradalmat keltett a császárvárosban. Portréival majd minden képszalomban lehetett találkozni, modellje volt Kliminek, a híres bécs-i festőnek. Hannemann nemrég megvált a szinpadtól. Hirdetéseket tett közzé a lapokban, hogy házvezetőnek ajánlkozik, magános katonatisztekhez vagy földbirtokosokhoz. Rengeteg választ kapott természetesen a hirdetésekre, melyeknek csupán az is volt a célja, hogy előlegelet meg utazási költséget vegyen föl. Számosan akdtak Magyarországon is, akik lépre mentek a színésznőnek. Negyvenen vannak károsultak, azinban a tegnap tárgyaláson visszavonták feljelentésüket. Az öreg napjaira zsarolónak fölcsapott színésznőt enyhe pénzbüntetéssel sújtották.

— **Valódi orosz sárcipők Békés Lajosnál.**

— **Apa a fia ellen.** Varga Imre vámospécsi 18 éves síheder ellen a saját apja tett büntető feljelentést a debreceni kir. ügyészségen, mert a magáról megfélemedezett, bünnös indulatu fiu arra a gázságra vetemedett, hogy valami összeszólalkozás folyamán a saját édesanyját többször arcul ütötte, letépte a földre és összerugdosta. A szegény asszonyt kórházba kellett szállítani, a fia ellen pedig megindították a bünvádi eljárást.

— **„Hulló falevél” cimbalomra kapható** Aczél antiquáriumban.

— **Tolvaj a takarékpénztárban.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az itteni rendőrség letartóztatta Haász Rezső 18 éves inast, aki az Országos központi takarékpénztárnál volt alkalmazva. Szeptember 9-én a Gíró-bankból 250.000 koronát vitt le a takarékpénztár szabadságtéri fiókjába. Utjában Suchy Árpád gyakornok kísérte, aki a pénzt a táskába tette és a táskát lezárta. Azután a takarékbba a táskát ismét kinyitotta. Haász kivette a

pénzt és átadta Scharenbeck József pénztárnoknak. A pénztáros este 1000 korona hiányt vett észre, de nem szólt, mert azt hitte, hogy valakinek többet adott. Novemberben azonban feltűnt neki, hogy Haász sokat mulat, és sok pénze van és költekezik. Erre feljelentést tett a rendőrségen ellene. Haász azonnal beismerte, hogy az ezer koronát azalatt lopta el, amíg a pénzt a pénztárosnak átadta. Egy hónapig a pénzt nem merete felváltani, novemberben azonban elmúlta.

A Debreczeni Leszámló Bank

mint Szövetkezet

Piac-u. 49 a főpostával szemben.

Heti befizetésekkel könnyen visszafizethető olcsó kölcsönöket folyósít.

— **Lezuhant szerelő.** Held József 20 éves villanyszerelő segédét súlyos szerencsétlenség érte ma délután. A Zöldfa- és Kandia-utca sarkán most kapcsolják össze a villanyos vezetéket és e célból Held Józsefnek az egyik póznára fel kellett mászni. Munka közben egyszerre egyensúlyt veszítve, lezuhant a fiatal munkás és pedig oly szerencsétlenül, hogy a szenvedett belső sérülések következtében eszméletét veszítette. Beszállították a kórházba, ahol a gondos ápolás ellenére sem tért magához.

— **Báró és színésznő.** Londonból jelentik: Az előkelő angol társaság körében kínos feltűnést kelt az a válóper, amelyet lady Conchane indított a férje, sir Ernest Conchane ellen. Sir Ernest mintegy tizenkét évvel ezelőtt vette el nejét, és házasságuk hosszú ideig nagyon boldognak látszott, mígnem az asszony egy napon bizonyos levelekből rájött, hogy férje megcsalja őt egy Claire Royse nevű színésznővel. Conchane báró nem is tagadta ezt, és arra kérte nejét, indítson ellene válópert. Sőt megkérte arra is, hogy pénzen vásároljon meg egy nőt, aki majd a bíróság előtt hajlandó lesz azt állítani, hogy viszonya volt a báróval. Erre a fortélyra pedig azért lett volna szükség, mert angol törvények szerint a házasságtörő nem léphet házasságra büntetésével, báró Conchane pedig el akarta venni a színésznőt. A felesége visszautasította az alkut, és megindította ugyan a válópert férje ellen, de egyben Claire Royse szerelmes leveleivel igazolta, hogy a férje őt Clairrel csalta meg. A férj, akit felbőszített, hogy Clairrel való házassága így így most meg van hiúsítva, erre fenyegető leveleket irt nejének és levélvéllel fenyegette. Az asszony e levelek alapján életveszélyes fenyegetés címén tett újabb feljelentést a haragos báró ellen.

— **Téli bőrkeztűk és gallérvédők Frank Testvérekénél.**

— **Hunlia képei szépek! Hunlia képei olcsók! Hunlia képei tartósak! Hunlia levelezőlapjai szenzációsságok olcsóságban és kiváló minőségben! Hunlia műterem a PIAC- és CSAPO UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! Hunlia modern berendezésű fényképezési és testészeti műterem!**

— **Zander-féle gyógygymnastikai intézetemet** villamos erőre alakítottam át. Intézetemben a gyógytornán kívül forróvíz kezelés, villamozás és orvosi massage is alkalmaztatik. — Javallatok: Táplálkozási és mozgási zavarok (bénulások) csusz, köszvény, ideggyengeség, székrekedés. Gyenge fejlettségű gyermekek és ülő foglalkozást folytatók is használják. Dr. Szász Adolf.

— **A Polgári Takaréék és Segély Szövetkezet** Piac-u. 73., a 15-ik évtársulatra már a mai naptól kezdve igen olcsó heti befizetésekkel minden levonástól ment könnyen törleszhető kölcsönöket folyósít.

Divatos női, férfi, gyermek zsebkendők, harisnyák óriási választékban Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9. Folyton újdonságok.

Kereskedelmit végzett, gyors- és gépírásban jártas fiatalember, szerény fizetéssel járó állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

— **Téli keztűk, sárcipők nagy választékban** Győrfi Testvérekénél. Piac-utca 30.

— **Vadsertéshus kapható** különként Márkus Dréher-söröcsarnokában.

— **Egy egész új varrógép elköltözés miatt olcsón eladó.** Cím a kiadóban.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Ohvarecz E. debreczeni bizományos távirat jelentése

Budapest, 1910. decz. 1.

Készaru ártartó.

1910. októberi buza	10.76—77
1911. áprilisi buza	11.06—07
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	—
1911. áprilisi rozs	7.87—88
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	—
1911. áprilisi zab	8.40—41
1911. májusi tengeri	5.62—63
1910. szept. tengeri	—
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

A kalandor, a csavargó, kit eddig ide-oda hányt az élet, egy új világot lát megnyilni maga előtt, fényes világot, hol dicsőség vár reá. Lelke leráz magáról minden sarat, mely a nyomor országútján reá tapadt; érzi, hogy szárnyai újra megnőttek, hogy repül föl, föl a magasba.

E pillanatban nem lát maga körül semmit abból, a mi komédia, a mi képmutatás, ami önző haszonhajhászat, nem látja a megvásárolt voksokat, csak a lelkesedést látja köröskörül és azzal a lelkesedéssel van tele most az ő keble is.

Az elzúllott nyomorgó mintegy csoda által megáldóztatva látja most mindazt, miről lázas agygyal álmodozott fűtetlen szobájában, éhes gyomorral, ismeretlen, mintegy kitesztívva a tisztességes emberek társaságából, nem találva sehol támaszra, sehol elismerésre, keservesen küzdözve a mindennapi kenyérért és mégis álmodozva.

Mint valami panoráma képei, tűnnek föl hányatott életének egyes jelenetei. Látja, a mitn bukdácsol és sülyed lejjebb, lejjebb, mi alatt kétségbeesett erőfeszítéssel törekszik fölfelé. Aztán látja, a mint elhagyja magát s oda veti az élet hullámaira, vigyék, a merre nekik tetszik és azok a hullámok viszik sötét, iszapos tájak felé, örvények felé. De mindezt úgy látja most, mintha ő maga valami idegen személy volna. Mintha az a Tátrai Miklós, aki a multban volt s aki a jövőben lesz, két teljesen különböző személy volna, kik csodálkozva tekintenek egymásra.

Arca mnidegyre jobban kigyul, mindegyre csodálatosabb lángot érez lelkében, mindegyre följjebb emelkedik.

Szemei tévedezve tekintenek körül; hanem most hirtelen elborul pillantása s redők húzódnak homloka közepére. Egy arcot pillant meg, mely egyszerre kiragadja illuzióiból, az ex-kispap áhitatosan figyelő arcát.

— **Miért kíséred minden lépésemet? miért jöttél utánam? — fordult hozzá ingerülten.**

A szerény fiatal ember annyira meghökken erre a váratlan megszólításra, hogy elfelejti megmondani, hogy hiszen ő nem utána jött Miklósnak, hanem vele jött és nem is hiába jött, mert hiszen egész uton ő vigyázott a málhára, a zászlókra, a Miklós köpönyegére, plaidjére, ő hozta át tegnap Kevermesről Bessenyő-Szent-Jakabra a báró ispánjával az új zászlókat, ő integetett Miklós beszédje alatt a jegyzőnek meg a többinek, hogy mikor kell éljenek és ő maga ordított legjobban, úgy, hogy most már olyan fáradt és olyan rekedt, hogy alig bír a lábára állni s alig bírja kinyitni a száját.

De mindezekből egy szót sem mond, csak szomorúan tekint mesterére, barátjára. Hát ezt a hála?

Miklós azonban nem néz oda s így ezt a pillantást sem látja. Válsági borongó árnyék húzódik vonásaira, mintha annak az arcnak megpillantása megint visszaragadta volna főnnszárnyaló lelkét a porba, a szemébe, hol oly sokáig fetrengett. Tüdődik, vajon lehet-e a multtól oly könnyen megszabadulni? Vajon van-e Lethe vize, melyből csak egyszer kell inni, hogy az ember mindent elfelejtsen?

Az ex-kispap ezalatt nem a Lethe vizén, hanem a Medvedy Pál ur borán jártatja az esztét. Azt hiszi, hogy kitalálja barátja lázas ingerültségét s hirtelen elkomorodásának okát.

— Vigyázz, Miklós, sokat ne igyál, — inti őt; — ez a szentjakabi bor igen erős.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

A vérszegénység

Az Emulsió vételénél a SCOTT-féle eljárást — kérjük figyelembe venni. Utánzatoktól óvakodjunk.

veszélyes állapot, melyet haladéktalanul a SCOTT-féle Emulsióval kell megszüntetni. Az Emulsió hatalmas erősítő szer, melyet orvosok és betegek azonos bizalommal használnak. A SCOTT-féle Emulsió jobbizó, könnyebben emészthető és hatékonyabb, mint a közönséges csukamájolaj. Próbálja meg és meg fog győződni róla. A

SCOTT-féle Emulsió

egyenlőképp hasznos vérszegény és sápkóros betegeknek, bármily koruk legyenek is. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

„Korona“ Gőzkenyérgyár Debreczen.

Gyártelep és hézi raktára Vargakerület. Telefon 825. szám. Városi raktár Sas-nica 2. Telefon 845. Hatvan-utca 16. sz. Árpád tér 37. sz.

Árjegyzék.

Érvényes kötelezettség nélkül további változásig. Az árak különként, illetve darabonként készpénzben értendők.

Király kenyér	32 fill.
Fehér	28 „
Buza	26 „
Közép fehér kenyér	24 „
Közép barna	20 „
Korona különlegesség nagy	44 „
„ „ kicsi	22 „

Debreczen 1910. november 17. Gyári árban kapható minden üzletben, ahol feltűnő díszes táblák jelzik a „Korona“ kenyér kizárólagos eladását.

Ne vegyetek mást

Közöngés

rekedtség, katarhus, elnyálkásodás, görcs és szamarhurut ellen, mint a finom ízű

KAISER-féle mell-karamelláhat

a 3 fenyővel.

5900 közjegyzőileg igazolt bizonyítvány erről, kezeskednek az eredményért, Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér.

Kapható: Mihalovits J., Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfred gyógyszerészeknél, Josa és Jóna droguerijában, Ujfehértón Trón Gyula, Püspökladányban Harsányi Lajos, Ér-Mihályfalván Mátrai Ákos gyógyszerárban.

210-1910.

Értesítés.

Alólirott előjáróság ezennel értesíti a debreczeni izr. szent-egylet tagjait, hogy az egylet választóinak az 1911-ik évre érvényes betűrendes névjegyzékét az alapszabályok 74. és 75. §-ai értelmében összeállította és azt 10 (Tíz) napi időtartamra az egyleti irodában (József k. h.-u. 26. sz.) közszemlére kitette, mely idő alatt, de legkésőbb **1. é. december hó 10 ikéig** akár jogosulatlan kihagyás, akár jogtalan felvétel miatti felszólamlások ugyanott írásban benyújthatók.

Debreczen, 1910. november hó 30-án.

A debreczeni izr. szent-egylet előjárósága.

A legszebb és legmaradandóbb

Karácsonyi és ujévi ajándék

Egy életnagyságu fénykép!

Szere teinket szebb és praktikusabb emléktárggyal nem lephetjük meg, mint egy arckép után készült fényképpel, mely állandó emlékeztető arra, akit szeretünk.

Gyönyörű kivitelben, hű utánratban, készít minden arcképről életnagyságu képet, olajfestményeket, vízszóra és kartonra: email-óra-függőt, brossokat, gyöngyházra festett képeket az elismert hírnevű

BRUST BÉLA fényképezési műintézet

szívesen megnagyosított műtermei

Budapest, VII. Erzsébet körút 19.

A főváros látványosságai!

Képei a pécsi és nyiregyházi országos kiállításokon legnagyobb kitüntetésben részesültek.

Tessék a képeket már most megrendelni!

Debreczen és környékére keresek jól bevezetett

helyi ügynököt,

első erőt, likör és rumkülönlegességi gyártmányaim részére. Ajánlatot igénnyel és eddigi működéssel kérek **Balassa Ferencz** likör és rumkülönlegességek gyára »Jó Étvágyat« gyomorerősítő likör gyártója **Budapest, Váci-út 48.** Jó Étvágyat udvar.

Turpai Frigyesné

dobány tőzsdéje

megnyilt a Hungária mellett

Rose ékszerész-féle üzletben.

Ugyanott egy bolthelyiség szép kirakattal azonnal kiadó.

„Gyöngyvirág Crème“

Az arckrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Almavá, lobórré és fűdévé teszi az arcbőrt!** Sem hipányi, sem olnot nem tartalmaz. A napra való kréme nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tegely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárban, **DEBRECZEN.**

2630-1910. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó Emil és társa czég végrehajtható Magyar Gézavértesi lakos ellen folytatott végrehajtási ügyben 3000 kor., 920 kor., 180 kor. és 240 kor. löké és járuléka behajtása céljából e kérvény költségeinek 12 koronában Pintér Gusztáv javára árverési vevő Szabó Emil és társa czég ellen való megállapítása mellett, a derecskei kir. jár. bíróság területén levő a vértési 63. sz. betétben A I. 1. 711. és 712. hrsz. a felvett ingatlan belsőségnek Magyar Gézát illető 1/4 részére 1864 koronában és a vértési 63. sz. betétben A II. 1-3. sorszámú 876., 877. és 878. hrsz. a felvett régi kenderföldök dűlőbéli szántónak és rétnak Magyar Gézát illető 1/4 részére, utóbbira nézve azzal, hogy az özv. Magyar Gézáné javára utóbbi ingatlanra bekebelezve levő haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik. 145 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül **az 1910. évi december hó 28. napjának d. e. 9 óráját** Vértés község-házához kitűzi.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kített ingatlan a kikiáltási ár 2/3 (két-harmad) részen alul eladatni nem fog.

A bánatpénz az ingatlanok 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbírósa mint tkvi hatóságnál vagy Vértés község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kir. járásbírósa mint tkvi hatóság Derecskén 1910. november 16-án.

Jákó s. k. kir. járásbíró.

